

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Poročilo o politiki konkurence za leto 2017

(COM(2018) 482 final)

(2019/C 110/08)

Poročevalka: **Baiba MILTOVIČA**

Zaprosilo	Evropska komisija, 5. 9. 2018
Pravna podlaga	člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	21. 11. 2018
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	12. 12. 2018
Plenarno zasedanje št.	539
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	188/1/9

1. Sklepi in priporočila

1.1 EESO izraža zadovoljstvo z zgoščenostjo in osredotočenostjo poročila za leto 2017, ki ga spremlja obsežen delovni dokument služb Komisije. Učinkovita in udejanjena politika konkurence je temelj trajnostnega tržnega gospodarstva, saj lahko zagotovi enake konkurenčne pogoje za proizvajalce izdelkov in ponudnike storitev, zaupanje potrošnikov in spodbujanje konkurence ter uresničuje temeljne socialne cilje, kot je potrošnikova svoboda izbire, pa tudi politične cilje, kot sta dobrobit evropskih državljanov in spodbujanje povezovanja evropskega trga. Pomembno vlogo ima tudi v odnosih s tretjimi državami, saj spodbuja pozitivno dinamiko na poslovnem, okoljskem in socialnem področju mednarodne politike.

1.2 V poročilu za leto 2017 je velik poudarek namenjen skladnosti s predpisi in izvrševanju, poleg tega pa so v njem predstavljeni primeri odločnega ukrepanja Komisije. Potrošniki ter mala in srednja podjetja so pogosto v slabšem položaju, ker morda velika podjetja zlorablajo svoj prevladujoči položaj na trgu, zato so ukrepi za odpravo protikonkurenčnih praks nadvse dobrodošli.

1.3 Zaradi naraščanja protikonkurenčne dejavnosti na trgih EU so organi držav članic, pristojni za konkurenco, vse bolj pomembni za dosledno izvajanje konkurenčnega prava. Z direktivo o Evropski mreži za konkurenco plus (ECN+), ki naj bi organom držav članic, pristojnim za konkurenco, omogočila večjo učinkovitost, se krepijo nacionalne zmogljivosti na tem področju.

1.4 Okrepitev avtonomnosti nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, in zagotavljanje ustreznih sredstev sta bistvenega pomena. Za učinkovito delo so potrebni dejanska neodvisnost, strokovno znanje in usposabljanje, zato je treba uporabo direktive ECN+ pozorno spremljati, da se to doseže. Spodbujati je treba preventivne ukrepe za preprečevanje protikonkurenčnega ravnanja in povečati kazni, da bodo od njega učinkovito odvrčale.

1.5 EESO se strinja s Komisijo glede področja zasebnopravnega uveljavljanja pravil varstva konkurence in je mnenja, da bi morali pravni sistemi vseh držav članic omogočati skupinske tožbe. Komisija bi morala še naprej spremljati učinkovitost kolektivnih pravnih sredstev pri kršitvah konkurenčnega prava v različnih državah članicah in po potrebi sprejeti nadaljnje ukrepe. V zvezi s tem predlog Komisije o zastopniških tožbah, vključen v sveženj o novem dogovoru za potrošnike, vzbuja razočaranje.

1.6 Upoštevati je treba nadaljnje predloge o franšizingu, ki jih je treba vključiti v uredbo o skupinskih izjemah⁽¹⁾ za ponovno vzpostavitev poslovnega in pogodbenega ravnovesja med franšizojemalci in franšizodajalci.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 330/2010 (UL L 102, 23.4.2010, str. 1).

1.7 Preučiti je treba morebitne primere obsežnih parakomercialnih dejavnosti lokalnih oblasti, ki morda dobivajo javne subvencije in s tem omogočajo nepošteno konkurenco, da se ugotovi, ali je treba prilagoditi pravila o državni pomoči ali druge instrumente.

1.8 Glede direktive o zaščiti žvižgačev se priporoča, naj se pri njenem prenosu in izvajanju v okviru nacionalne zakonodaje zagotovi, da imajo žvižgači stalen dostop do predstavnikov sindikatov in v vseh okoliščinah popolno zaščito.

1.9 V povezavi z izvrševanjem konkurenčnega prava se predlaga, da bi se s podrobno analizo praks energetskih regulatorjev v vseh državah članicah, ki bi jo v sodelovanju s CEER in ACER izvedla Komisija, lahko opredelili ukrepi za odpravo omejevalnih praks, ki še naprej škodujejo potrošnikom.

1.10 Z novim pregledom delovanja verige distribucije živil v prihodnjih poročilih o politiki konkurence se lahko ugotovijo in predlagajo rešitve glede ukrepanja proti nadaljnjemu in morda neustreznemu uveljavljanju tržne moči prevladujočih trgovcev na drobno.

1.11 V digitalnem gospodarstvu obstaja vrsta protikonkurenčnih praks, nenehno pa se porajajo tudi nove. Odbor je zaskrbljen, da za spremljanje tega naglo razvijajočega se in finančno živahnega sektorja ni na voljo dovolj sredstev, zato poziva, da se v okviru večletnega finančnega okvira temu namenijo posebna sredstva.

1.12 Tudi izven neposrednega področja politike konkurence je več dejavnikov, ki povzročajo zaskrbljenost zaradi možnosti izkrivljanja trga: gre za velike razlike med državami članicami glede politike obdavčitve dohodka pravnih oseb, zaposlovalne prakse, znane kot socialni damping, prakse iz gospodarstva priložnostnih del ter vprašanja, povezana s krožnim gospodarstvom in globalno gospodarsko vzdržnostjo. Odbor poziva Komisijo, naj uporabi vsa svoja pooblastila in zmogljivosti ter zagotovi, da se ta siva področja, kjer obstajajo protikonkurenčna ravnanja, po možnosti spremljajo, razčistijo in odpravijo.

1.13 Konkurenčno pravo je eden od najstarejših delov pravnega reda EU, ni pa vedno kos izzivom tega stoletja. Obsežen in sistematičen pregled konkurenčnega prava EU bi zlasti koristil umetnemu ločevanju trga od socialnega in okoljskega področja, pri čemer bi bilo treba upoštevati gospodarske, okoljske in socialne cilje.

2. Kratka vsebina poročila o politiki konkurence za leto 2017

2.1 Politika konkurence je osnova enotnega trga ter je v veljavi od Rimske pogodbe in ustanovitve Evropske unije, kot jo poznamo danes. Vzpostavljena je bila z okvirom, določenim v členih 101 in 102 PDEU, v katerih sta pojasnjena njena vsebina in obseg.

2.2 Leta 2017 so bili izvedeni posebni ukrepi v korist potrošnikov in evropske industrije na ključnih področjih: digitalno gospodarstvo, energija, farmacevtski in agrokemijski sektor, mrežne gospodarske panoge in finančni trgi. V tem povzetku so poudarjene glavne točke poročila, ki je povzetek obsežnega dela v več gospodarskih sektorjih.

2.3 Politiko je treba zapisati v pravilih, pravila pa je treba izvajati. Evropska komisija je ustanovni član Mednarodne mreže za konkurenco in je dejavna tudi v okviru vseh mednarodnih organizacij, ki delujejo na področju konkurence, vključno z OECD, UNCTAD, STO in Svetovno banko. Komisija zlasti tesno sodeluje z nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, in je predlagala nova pravila v obliki direktive⁽²⁾, da bodo lahko učinkoviteje izvajali protimonopolna pravila EU.

2.4 Pomembno je, da imajo posamezniki, ki vedo za obstoj ali delovanje kartela ali druge vrste kršitev protimonopolnih pravil, možnost, da tovrstne prakse prijavijo. Zdaj je žvižgačem na voljo novo orodje za anonimno prijavo, ki to olajša in se aktivno uporablja.

2.5 Poenostavljene so bile zahteve glede obveščanja o ukrepih manjših in manj problematičnih državnih pomoči ter uvedene oprostitev, 24 držav članic pa se je pridružilo platformi Transparency Award Module (modul za preglednost dodeljevanja državne pomoči), ki zagotavlja informacije o državnih pomočeh.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/antitrust/proposed_directive_sl.pdf.

2.6 Na koncentriranih trgih se strogo izvajajo pravila konkurence. Komisija je v farmacevtskem sektorju opravila prvo preiskavo v zvezi s pomisleki o praksah oblikovanja previsokih cen v farmacevtski industriji; pregledala je več združitve v agrokemijskem sektorju in prepovedala združitve v cementni industriji, s katero bi se zmanjšala konkurenca.

2.7 V energetskega sektorju so bili sprejeti izvršilni ukrepi glede državne pomoči in mehanizmov zmožljivosti, preiskava poslovnih praks podjetja Gazprom v Srednji in Vzhodni Evropi pa se nadaljuje s predhodno ugotovitvijo, da gre za kršitev protimonopolnih pravil EU.

2.8 Na področju prometa so bili pregledani prevzemi v letalskem sektorju, pri čemer so bila ugotovljena protikonkurenčna ravnanja v železniškem prometu v Litvi, čemur so sledile kazni in popravni ukrepi, zagotovitev državne pomoči v prometnem sektorju v Grčiji in Bolgariji pa je bila odobrena. Pri podjetju Scania je bil izveden protikartelni ukrep glede cestnega prevoza blaga, več podjetij v sektorju avtomobilskih delov pa je prejelo visoke kazni.

2.9 Z razširitvijo uredbe o splošnih skupinskih izjemah na letališča in pristanišča se je olajšala zagotovitev ustrezne državne pomoči.

2.10 Komisija je v svoji preiskavi predlagane združitve med Deutsche Börse in London Stock Exchange Group ugotovila, da bi se s tem ustvaril monopol, zato jo je prepovedala.

2.11 Politika konkurence EU se bo morala konstruktivno in ustvarjalno odzvati na izziv, ki ga prinaša izstop Združenega kraljestva iz EU. V skladu z navodili Evropskega sveta mora vsak prihodnji trgovinski sporazum zagotoviti enake konkurenčne pogoje, zlasti v smislu konkurence in državne pomoči.

3. Splošne ugotovitve

3.1 EESO pozdravlja poročilo za leto 2017, ki vsebuje več primerov osredotočanja Komisije na koristi in varstvo potrošnikov. Posledica tega pristopa ni le krepitev povezovanja enotnega trga, temveč tudi krepitev gospodarskega razvoja in povezanih ciljev socialne politike.

3.2 V zadnjem letu je bil v mnenjih EESO pogosto poudarjen pomen učinkovite in uporabne politike konkurence. Merila za dobrobit in koristi potrošnikov, skupaj z ohranitvijo učinkovite strukture konkurence, zagotavljajo podlago za obravnavo izkoriščanja, izključevalnih ravnanj in omejevalnih sporazumov. S spodbujanjem dobre gospodarske prakse trdna politika konkurence spodbuja krepitev evropskih podjetij na konkurenčnih svetovnih trgih in se zavzema za socialne cilje, na katerih temelji.

3.3 Emisije iz vozil

3.3.1 EESO v svojem mnenju o ukrepih EU za izboljšanje okoljske skladnosti in upravljanja ⁽³⁾ ugotavlja, da nezadostno spoštovanje mehanizmov za zagotavljanje okoljske skladnosti in upravljanja žal povzroča nelegalno konkurenco in gospodarsko škodo. Odbor ugotavlja, da sta skladnost in spoštovanje pravne države bistvenega pomena za močno politiko konkurence.

3.3.2 V zvezi s tem je Odbor zadovoljen, da je predhodna preiskava Komisije v zvezi z morebitnim kartelom, ki vključuje podjetja BMW, Daimler, Volkswagen, Audi in Porsche, in sicer glede tega, ali so podjetja omejila razvoj sistemov selektivne katalitične redukcije in filtrov za delce, s čimer so morda omejila uvajanje okolju prijaznejših tehnologij, ekipo za protikonkurenčna ravnanja spodbudila k uvedbi uradne preiskave.

3.4 Kolektivna pravna sredstva

3.4.1 Odbor je seznanjen s končnim prenosom direktive o odškodninskih tožbah ⁽⁴⁾, ki delno obravnava vprašanje vzpostavitve pravnega mehanizma za kolektivne tožbe. Vendar umik predloga direktive, ki ga je pripravil GD za konkurenco v letu 2009, skupaj s predlogom, pred kratkim vključenim v sveženj o novem dogovoru za potrošnike, kaže na

⁽³⁾ UL C 283, 10.8.2018, str. 69.

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta o odškodninskih tožbah zaradi kršitve protimonopolnih pravil (UL L 349, 5.12.2014, str. 1).

pomanjkanje politične volje za sprejetje pomembnih ukrepov za vzpostavitev resnično učinkovitega okvira za zastopniške tožbe na evropski ravni. EESO zato poziva Komisijo, naj še naprej spremlja učinkovitost mehanizmov kolektivnih tožb za kršitve konkurenčnega prava v različnih državah članicah in naj po potrebi sprejme nadaljnje ukrepe.

3.5 *Fransizing v maloprodajnem sektorju*

3.5.1 EESO ugotavlja, da vse večji problem predstavljajo franšizne pogodbe v maloprodajnem sektorju, kar ima lahko resne posledice za konkurenco. Zaradi večjega spora med nizozemskim franšizodajalcem HEMA in več franšizojemalci glede obstoječih pogodb in dela zaslužka od internetne prodaje je na primer prišlo do odpovedi franšiznih pogodb. Odbor poziva Komisijo, naj preuči ta primer in predstavi dodatne predloge o franšizingu, ki bi jih bilo mogoče vključiti v uredbo o skupinskih izjemah za ponovno vzpostavitev poslovnega in pogodbenega ravnotežja med franšizojemalci in franšizodajalcem.

3.6 *Subvencije na ravni lokalnih oblasti*

3.6.1 V več državah članicah lokalne oblasti za razvoj poslovnih dejavnosti uporabljajo sredstva ali objekte v javni lasti. Če je prisoten element subvencije, lahko to povzroči nelojalno konkurenco. Mala in srednja podjetja v gostinskem in turističnem sektorju se na primer srečujejo s subvencioniranimi dejavnostmi v menzah športnih klubov, rekreacijskih centrov itd. Lokalne oblasti imajo v lasti klube in društva ali jim ponujajo javna sredstva, pri čemer so ti subjekti pogosto oproščeni plačila DDV in so upravičeni do socialnih premij, kot je prostovoljno delo. Te parakomercialne dejavnosti so pogosto organizirane (v smislu prometa in prihodkov) kot običajne poslovne dejavnosti. Odbor poziva Komisijo, naj ta pojav spremlja in preveri, ali se pravila o državni pomoči lahko prilagodijo ali drugi instrumenti razvijejo na ravni EU, da bi uredili te lokalne dejavnosti, ki so v nekaterih primerih celo subvencionirane s sredstvi EU.

3.7 *Informacije o državni pomoči*

3.7.1 Razpoložljivost in uporaba platforme Transparency Award Modul (modul za preglednost dodeljevanja državne pomoči) je posebej dobrodošla, saj zainteresiranim stranem (Komisiji, konkurentom in širši javnosti) omogoča preverjanje skladnosti državne pomoči s pravili. Doslej je bilo objavljenih približno 30 000 dodelitev pomoči.

4. **Posebne ugotovitve**

4.1 *Direktiva ECN+*

4.1.1 EESO je zadovoljen, da je v poročilu poseben poudarek namenjen izvrševanju, in ob tej priložnosti ponovno izraža svoje mnenje ⁽⁵⁾ o direktivi ⁽⁶⁾ ECN+, ki omogoča večjo učinkovitost organov, pristojnih za konkurenco.

4.1.2 Odbor je že izrazil svoje mnenje, da bi bila na tem področju uredba lahko učinkovitejši zakonodajni instrument, vendar priznava potrebo po sorazmernosti. Poleg tega mora politika konkurence zagotavljati enake možnosti, organi, pristojni za konkurenco, pa morajo imeti na razpolago pravne ukrepe in instrumente, ki so potrebni za boj proti skrivnim kartelom.

4.1.3 Čeprav bi morala direktiva ECN+ zagotoviti neodvisnost, sredstva in učinkovito zbirko orodij za izvrševanje, vprašanja o avtonomiji in zmogljivostih organov, pristojnih za konkurenco, ostajajo nerešena. Za učinkovito delo so potrebni resnična neodvisnost, strokovno znanje in usposabljanje. Spodbujati je treba preventivne ukrepe za preprečevanje protikonkurenčnega ravnanja in povečati kazni, da bodo od njega učinkovito odvrčale. Organi, pristojni za konkurenco, morajo prav tako imeti pravico, da sami sprožijo sodne postopke.

⁽⁵⁾ UL C 345, 13.10.2017, str. 70.

⁽⁶⁾ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o krepitevi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje izvajali pravila konkurence in zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga (COM(2017) 142 final).

4.2 Zaščita žvižgačev

4.2.1 Glede obveščanja javnosti o pravilih konkurence je potrebno še nekaj dela. Tako se bo povečala učinkovitost novih orodij, ki so na voljo za poročanje o kršitvah, kot je orodje za žvižgače. Čeprav EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da se to orodje redno uporablja, ima veliko pomislekov v zvezi s predlagano direktivo, katere cilj je okrečiti zaščito žvižgačev⁽⁷⁾.

4.2.2 EESO želi Komisijo opozoriti na svoje mnenje o tej direktivi⁽⁸⁾, v katerem priporoča, da področje uporabe te direktive ne sme biti omejeno na skladnost s pravom EU, temveč mora biti precej širše in mora vključevati skladnost z nacionalnim pravom.

4.2.3 Prav tako je pomembno omeniti vključitev pravic delavcev ter kot primer pravnih oseb omeniti predstavnike sindikatov in nevladnih organizacij. Žvižgači morajo imeti dostop do predstavnikov sindikatov v vseh fazah postopka.

4.3 Digitalno gospodarstvo

4.3.1 EESO ugotavlja, da je bila konec leta 2017 sprejeta nova uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov⁽⁹⁾, ki bi morala zagotoviti boljše usklajevanje med potrošniškimi mrežami, da bi se lahko izvrševali ukrepi preprečevanja čezmejnih protikonkurenčnih praks. Uredba na primer določa prakse geografskega blokiranja v sektorju elektronskega trgovanja, ki je po svoji naravi čezmejno vprašanje. Evropski potrošniški centri so to vprašanje obravnavali več let, pri čemer so zbirali čezmejne primere in prakse. Skupaj z Evropsko mrežo za konkurenco in mrežo za sodelovanje na področju varstva potrošnikov se zdaj pričakujejo bolj usklajeni izvršilni ukrepi.

4.3.2 Na naglo rastočem področju digitalnega gospodarstva se nenehno porajajo najrazličnejše druge protikonkurenčne prakse. Z uporabo zapletenih algoritmov, na primer, se lahko cena prilagodi glede na podatke o potencialnem kupcu, zbrane iz različnih spletnih virov, podjetja pa se lahko z njihovo pomočjo tudi lotevajo nedovoljenega spletnega dogovarjanja. Komisija mora imeti na voljo ustrezne proračunske vire, da bo lahko te prakse spremljala in jih preprečevala.

4.4 EESO meni, da bi bilo boljše sodelovanje med organi, pristojnimi za konkurenco, in potrošniškimi organizacijami koristno za obe strani, zlasti ker imajo nacionalne potrošniške organizacije zelo dobro izhodišče za obveščanje organov, pristojnih za konkurenco, o domnevnih kršitvah. Dejansko lahko na podlagi lastne obravnave pritožb oblastem zagotovijo dragocene podatke.

4.5 Energetska unija lahko spodbudi stalen proces zagotavljanja lojalne konkurence v energetske sektorju EU, ki je še vedno območje s širokim razponom cen za potrošnike in industrijo, kjer je mogoče omejiti tržne možnosti. EESO meni, da bo podrobna analiza regulativnih praks, ki se zelo razlikujejo med državami članicami, podlaga za konstruktiven dialog pri reševanju neskladij, pri čemer morajo to analizo skupaj izvesti organi za varstvo konkurence, nacionalni energetski regulatorji in Komisija. Pri tem se bodo lahko ugotovili pomanjkanje izbire in omejevalna ravnanja, na primer v sistemih daljinskega ogrevanja.

4.6 Stalen problem je neustrezno uveljavljanje tržne moči v maloprodajnem živilskem sektorju. Komisija postavlja vprašanje, ali so verige velikih trgovcev na drobno pridobile preveliko pogajalsko moč (v dvostranskih pogajanjih z dobavitelji) in kupno moč (na splošno na trgu) zaradi svoje dvojne vloge kupcev in konkurentov (z zasebnimi znamkami)⁽¹⁰⁾. Odbor poziva k ukrepanju v skladu z nedavnim mnenjem o tej temi⁽¹¹⁾ in ponavlja svoje priporočilo, da naj Komisija v prihodnja poročila o politiki konkurence vključi spremljanje delovanja verige distribucije živil.

⁽⁷⁾ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (COM(2018) 218 final).

⁽⁸⁾ Mnenje EESO o krepitvi zaščite žvižgačev na ravni EU. Poročevalka: Franca Salis-Madinier (UL C 62, 15.2.2019, str. 155).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 345, 27.12.2017, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Delovni dokument služb Komisije, SWD(2018) 349 final.

⁽¹¹⁾ UL C 283, 10.8.2018, str. 69.

4.7 *Konkurenčno pravo in širši javni interes*

4.7.1 Izkrivljanje trga lahko povzroči tudi vrsta dejavnikov, ki ne sodijo na ozko področje politike konkurence. Gre za velike razlike med državami članicami glede politike obdavčitve dohodka pravnih oseb, zaposlovalne prakse, znane kot socialni damping, prakse iz gospodarstva priložnostnih del ter vprašanja, povezana s krožnim gospodarstvom in globalno gospodarsko vzdržnostjo.

4.7.2 Konkurenčno pravo, ki izvira iz ekonomskih perspektiv iz sredine 20. stoletja, mora zdaj biti kos izzivom 21. stoletja. Začeti bi morali obsežen in sistematičen pregled konkurenčnega prava EU, da bi se preseгло umetno ločevanje trga od socialnega in okoljskega področja, pri čemer je treba upoštevati gospodarske, okoljske in socialne cilje.

4.7.3 EESO je prepričan, da je treba kot cilje javnega interesa pri izvajanju konkurenčnega prava poleg interesov potrošnikov upoštevati tudi zaveze EU glede ciljev trajnostnega razvoja in Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah.

4.7.4 Priznati je treba posledice koncentracij na trgu na prihodnje rodove potrošnikov in proizvajalcev. Presoditi bi bilo treba različne modele izračunavanja škodljivih dolgoročnih posledic, kot se na primer že izvaja pri javnem naročanju z izračunom stroškov v življenjski dobi.

4.8 EESO je v več nedavnih mnenjih⁽¹²⁾ pozval h krepitvi ukrepov za pravično obdavčitev, ki jih izvaja Evropska komisija (glede multinacionalnih in posameznikov), saj veliko vprašanj ostaja nerešenih, med drugim v zvezi z bojem proti davčnim goljufijam, davčnimi oazami, agresivnim davčnim načrtovanjem in nepošteno davčno konkurenco med državami članicami.

4.9 Še naprej prihaja do znatnega izkrivljanja trga, ki je posledica zelo različnih sistemov obdavčitve dohodkov pravnih oseb med državami članicami, pri čemer stopnja obdavčitve dohodkov pravnih oseb znaša med 9 in 35 %, v nekaterih državah pa v kategorijah, kot so pravice intelektualne lastnine, obstajajo celo nižje stopnje obdavčitve. Ker je davčna politika v nacionalni pristojnosti, bo EU s politiko konkurence vedno težko zmanjševala povzročena izkrivljanja.

4.10 Direktiva proti izogibanju davkom, ki se mora s prenosom v nacionalno pravo držav članic začeti izvajati s 1. januarjem 2019, določa pravila proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga in vsebuje elemente, ki naj bi preprečevali nekatere različne nacionalne pristope, kar je treba pozdraviti.

V Bruslju, 12. decembra 2018

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Luca JAHIER

⁽¹²⁾ UL C 262, 25.7.2018, str. 1; UL C 197, 8.6.2018, str. 29; UL C 81, 2.3.2018, str. 29.